

AB

Renhållningsnämnden

Protokoll nr 9/2004

Fört vid Renhållningsnämndens
sammanträde onsdagen den 8 december
i Renhållningsförvaltningens lokaler på
Rökerigatan 23-27, Johanneshov
(kl.18.00 – 19:15)

C

D

E

Justeras:

.....
Yildiz Kafkas

.....
Karl Bern

Närvarande:

Ledamöter:

Yildiz Kafkas (mp)

ordförande

Eva Oivio (s)
Olof Tappert (s)
Stellan Hamrin (v)
Karl Bern (fp)

Ersättare:

Agnetha Falck Rodriguez (s)
Dick Urban Vestbro (v)
Jim Nilsson (mp)
Thorwald Nilsson (m)
Lars Fernqvist (fp)
David Winks (kd)

tjänstgörande
tjänstgörande

Frånvarande:

Anders Hellström (m)
Ewa Schenström (m)
Mikael Hussner (s)

vice ordförande

Borgarrådssekreterare:

Mikael Sundström

Arbetstagar-

Representanter: Nils Lundqvist SACO
Lena Renefalk SKTF

Tjänstemän: Johan Castwall (förvaltningschef)
Marita Söderqvist (avdelningschef administration)
Christina Durling (informationsansvarig)
Mats Cronqvist (avdelningschef insamling och transport)
Anita Tärnström (avdelningschef miljö och utveckling)
Lovisa Wassbäck (avdelningschef åvc och farligt avfall)
Peder Svensson (upphandlare)
Åse Geschwind (nämndsekreterare)

Ordförande öppnade sammanträdet.

§1

Godkännande av föredragningslista

Föredragningslistan fastställdes.

§2

Justering av nämndens protokoll

Ordförande Yildiz Kafkas (mp) och Karl Bern (fp) utsågs att justera dagens protokoll.

§3

Föregående protokoll

Anmälades att protokoll 8/2004 är justerat och utsänt. Protokollet lades till handlingarna.

§4

Anmälningssärenden

Förelåg förteckning över anmälningssärenden. Frågor ställdes och besvarades. Anmälningarna godkändes.

§5

Verksamhetsplan 2005

Dnr: 02-0521/04

Förelåg tjänsteutlåtande med förslag till beslut enligt följande;

1. ”Förslag till budget- och verksamhetsplan för 2005 med bilagor godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Omslutningsförändringar om 16,6 mnkr godkänns.
3. Investeringsplanen godkänns som genomförandeplan.”

Frågor ställdes och besvarades.

Bifall yrkades

dels till framlagt förslag till beslut av Yildiz Kafkas (mp), Eva Oivio m fl (s) och Stellan Hamrin (v)

dels till framlagt förslag till beslut av Thorwald Nilsson (m), enligt bilaga 1 till detta protokoll

dels till framlagt förslag till beslut av Karl Bern (fp)), enligt bilaga 2 till detta protokoll.

Beslut

Renhållningsnämnden beslutade, i enlighet med framlagt förslag till beslut av Yildiz Kafkas (mp), Eva Oivio m fl (s) och Stellan Hamrin (v);
--

1. Förslaget till budget- och verksamhetsplan för 2005 med bilagor godkänns i huvudsak och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Omslutningsförändringar om 16,6 mnkr godkänns.
3. Investeringsplanen godkänns som genomförandeplan.
4. Förvaltningen får i uppdrag att komplettera fler av inriktningsmålen med mätbara delmål/nyckeltal där detta bedöms möjligt.
5. Det förberedande arbetet inför beslut om utformningen av taxan för år 2006 ska vara inriktat på att få en ännu tydligare styrning mot minskade avfallsmängder genom differentierade taxor.
6. Förvaltningen får i uppdrag att intensifiera arbetet med att väsentligt utöka servicegraden för fasta och mobila miljöstationer.
7. Därutöver anförs följande:

Nämnden anser att det är positivt om fler av inriktningsmålen kan kompletteras med mätbara delmål eller nyckeltal där detta är möjligt. Det skulle underlätta möjligheten att följa utvecklingen av nämndens arbete från år till år.

Nämnden ser mycket positivt på det arbete som har genomförts för att taxan under 2005 ska stimulera till minskade avfallsmängder och en bättre arbetsmiljö. I arbetet inför beslut om utformningen av taxan för år 2006 ser vi det som mycket viktigt att det arbetet fortsätter i syfte att få en ännu starkare styrning mot minskade avfallsmängder genom källsortering.

Nämnden är angelägen att servicekapaciteten ökar avsevärt vad gäller mobila och fasta miljöstationer. Därför bör förvaltningen löpande informera nämnden om arbetet att fram nya fasta miljöstationer och utöka volymen väsentligt för de mobila.

Meningen i bilaga 1, Åtaganden ”Vid planering och beslut ska hänsyn tas till EU:s avfallshierarki i förhållande till miljönyttan” ändras till ”Vid planering och beslut ska EU:s avfallshierarki följas.

Reservationer

Mot beslutet reserverade sig Thorwald Nilsson (m) med hänvisning till sitt förslag till beslut, enligt bilaga 1 till detta protokoll.

Mot beslutet reserverade sig även Karl Bern (fp) med hänvisning till sitt förslag till beslut, enligt bilaga 2 till detta protokoll.

Ersättaryttrande

Ett ersättaryttrande avgavs av David Winks (kd) enligt bilaga 3 till detta protokoll.

§6

Sammanträdestider 2005

Dnr: 09-0522/04

Förelåg tjänsteutlåtande med förslag till beslut.

Beslut

Renhållningsnämnden beslutade, i enlighet med förvaltningens förslag:

1. Tidpunkt för de två första sammanträdena 2005 fastställs enligt följande;
  - Onsdagen den 26 januari
  - Onsdagen den 16 februari

§7**Informationsstrategi 2005**

Dnr: 19-0523/04

Förelåg tjänsteutlåtande med förslag till beslut.

Ärendet **bordlades** till nästa ordinarie sammanträde den 26 januari 2005.

§8**Visuell multimedietävling och Miljölaboratorium**

Dnr: 19-0450/03

Förelåg tjänsteutlåtande med förslag till beslut. Frågor ställdes och besvarades.

Bifall yrkades till framlagt förslag till beslut av Yildiz Kafkas (mp), Eva Oivio m fl (s) och Stellan Hamrin (v).

Beslut

Renhållningsnämnden beslutade, i enlighet med framlagt förslag till beslut av Yildiz Kafkas (mp), Eva Oivio m fl (s) och Stellan Hamrin (v):

1. Planeringen av projektet Miljölaboratorium inom ramen för beviljade medel från Miljömiljarden fortsätter.
2. Förvaltningen får i uppdrag att redovisa kostnader för genomförande av en multimedietävling samt möjligheterna att finansiera detta inom nämndens budgetram alternativt inom andra ansökningsomgången för miljömiljarden.
3. Därutöver anförs följande:

Nämnden ser mycket positivt på att det inom ramen för Miljömiljarden har beviljats medel för att kunna genomföra ett Miljölaboratorium. Däremot delar vi inte förvaltningens tolkning av tidigare beslut att ett Miljölaboratorium skulle genomföras istället för en multimedietävling. Projekten står inte på något sätt i motsatsförhållande till varandra. Därför önskar vi se en redovisning kring vilka finansiella möjligheter som finns att även genomföra en multimedietävling i linje med nämndens beslut 2004-01-14.

Deltog inte i beslutet

Karl Bern (fp) och Thorwald Nilsson (m) deltog inte i beslutet.

§9**Möjligheten för insamling och bortforsling av avfall i egen regi**

Dnr:00-0071/04

Förelåg tjänsteutlåtande med förslag till beslut.

Ärendet **bordlades** till nästa ordinarie sammanträde den 26 januari 2005.**§10****Upphandling av entreprenörer för insamling av hushållsavfall**

Dnr: 05-0530/04

Förelåg tjänsteutlåtande med förslag till beslut.

Ärendet **bordlades** till nästa ordinarie sammanträde den 26 januari 2005.**§11****Rapport om fastighetsnära insamling mm**

Dnr:22-0213/03

Förelåg tjänsteutlåtande med förslag till beslut. Frågor ställdes och besvarades

Beslut

Renhållningsnämnden beslutade, i enlighet med förvaltningens förslag:

1. Rapporten läggs till handlingarna

§12**Yttrande över remiss från Miljödepartementet avseende
Bilskrotningens framtida finansiering**

Dnr: 39-0491/04

Förelåg tjänsteutlåtande med förslag till beslut.

Beslut

Renhållningsnämnden beslutade, i enlighet med förvaltningens förslag

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.

Beslutet förklarade **omedelbart justerat**.**§13****Lägesrapport om framtida återvinningscentraler**

Dnr: 23-0313/04

Förelåg tjänsteutlåtande med förslag till beslut. Johan Castwall presenterade ärendet. Frågor ställdes och besvarades.

Beslut

Renhållningsnämnden beslutade, i enlighet med förvaltningens förslag:

1. Rapporten godkänns och läggs till handlingarna.

§14**Rapport om säkerhetssituationen på ÅVC Lövsta**

Dnr: 23-0524/04

Förelåg tjänsteutlåtande med förslag till beslut. Johan Castwall presenterade ärendet.

Beslut

Renhållningsnämnden beslutade, i enlighet med förvaltningens förslag:

1. Rapporten godkänns och läggs till handlingarna.

§15**Förslag till entreprenörer för slutbehandling av slagg och rökgasreningrest från Stockholms stads hushållsavfall behandlat vid Högdalenverket**

Dnr: 05-0385/04

Förelåg tjänsteutlåtande med förslag till beslut. Frågor ställdes och besvarades.

Beslut

Renhållningsnämnden beslutade, i enlighet med förvaltningens förslag:

1. Ärendet antas i enlighet med förvaltningens förslag.
2. Förvaltningschefen får i uppdrag att driva ärendet vidare och efter godkännande också i AB Fortum Värme samägt med Stockholms Stad teckna avtal med antagna entreprenörer.
3. Ärendet förklaras omedelbart justerat.

§16**Rapport från förvaltningschefen**

- *Anmälan avseende justering i taxebilagan samt tidpunkt för beslut om renhållningstaxan i kommunfullmäktige*

Vissa justeringar i taxebilagan har gjorts efter samråd med stadsledningskontoret och juridiska avdelningen. En redovisning av justeringarna är delad till nämnden. Beslut om taxan år 2005 kommer att tas upp i kommunfullmäktige i januari 2005.

- *Regeringsrättens underrättelse avseende prövningstillstånd*

Regeringsrättens underrättelse avseende prövningstillstånd i mål om överprövning enligt lagen om offentlig upphandling är delad till nämnden. Prövningstillstånd medgavs ej för Sita. Det medför att Kammarrättens dom, att förvaltningen ska göra om upphandlingen av

fraktionen brännbart, står kvar. Förvaltningen kommer därför inom kort att gå ut med ett nytt förfrågningsunderlag och återkommer till nämnden med förslag till tilldelningsbeslut.

- *Övriga delade handlingar till renhållningsnämnden*

Följande handlingar har delats till nämnden;

- ✓ Information från Avfallsrådet
- ✓ Länsrättens dom avseende den överklagade renhållningsordningen
- ✓ Information om att Renhållningsnämndens handikappråd från och med 2005 slås ihop med Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholm Vatten AB, Fortum Värme, Stockholms Hamn AB och Stockholms Hamnentreprenad AB.
- ✓ Information om ersättning för kommunala förtroendeuppdrag år 2005.
- ✓ Skrivelse från Västerleds Trädgårdsstadsförening angående ändrade rutiner för omhändertagande av hushållssopor och tidningar.
- ✓ Nyhetsbrev från Skolfastigheter i Stockholm AB.

- *Renhållningsnämndens budget 2005*

Kommunfullmäktige har nu antagit budgeten för nämnden 2005. Förslaget är tidigare delad till nämnden.

- *Aktuella informationsinsatser*

- ✓ En repetition av höstens kampanj kommer att visas på stadens informationstavlor under vecka 51 och 52.
- ✓ Vecka 1 och 2 kommer information om vad man ska göra av sin julgran att synas på stadens informationstavlor. Det kommer även att annonseras om i tidningen.
- ✓ Information om nya taxan kommer att skickas till alla kunder i slutet av 2004.
- ✓ Ett informationsblad med allmän information om sophantering i Stockholms stad kommer att skickas till alla stadens lägenhetshushåll i början av 2005.

§17

Övriga frågor

- *Skrivelse*

En skrivelse från Karl Bern (fp) angående att låta hyresgäster få använda sina sopnedkast har inkommit till nämnden.

Ordförande förklarade sammanträdet avslutat.

Vid protokollet

Åse Geschwind

Ärende 5

Verksamhetsplan 2005

Thorwald Nilsson (m)

Förslag till beslut

1. Avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Ge förvaltningen i uppdrag att utarbeta ett nytt förslag till verksamhetsplan med utgångspunkt i moderaternas förslag till budget och vad som anförs nedan.

Renhållningsnämnden svarar för de uppgifter som enligt miljöbalken eller andra författningar åvilar staden i fråga om avfallshantering. Nämnden skall härvid tillse att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige beslutar. Arbetet ska utgå från ett tydligt medborgar- och kundperspektiv.

För oss moderater är det av största vikt att renhållningsarbetet ges möjlighet att utvecklas mot en förståelse för såväl näringslivet som de enskilda medborgarnas behov av en fungerande och effektiv renhållningsorganisation. Att andra aktörer än de offentligt finansierade ges möjlighet att verka inom renhållningsområdet är en förutsättning för en god kvalitet i omhändertagandet av våra avfallsfraktioner. Likväl måste de enskilda medborgarnas individuella behov och krav vara ledande i utformningen av verksamheten.

Ett kommunalt verksamhetsområde som är avgiftsfinansierat måste kunna använda avgifter och taxor som styrmedel. Fokus måste dock ligga mot positiva andemeningar och ej negativa, morot framför piska. Att som vid årets taxebeslut använda taxan för att söka uppnå politiska mål är ur såväl individ- som miljöperspektiv förkastligt. Dyliga upplägg måste utgå från de enskilda individernas behov och möjligheter och inte tvärtom. Därtill måste taxeuttag och taxehöjningar bedömas utifrån andra pålagor som staden ålägger medborgarna, som skattehöjningar och avgiftshöjningar inom andra områden.

Framtidens avfallspolitik måste inriktas mot mer regionalt präglade överenskommelser och insamlingssystem. Dagens medborgare rör sig över allt större sträckor mellan arbete och hem. Därför bör såväl fasta som mer mobila system tas fram och utvecklas mot en inriktning där invånarna i syfte att säkerställa att individens behov och förutsättningar kan välja det system som passar en bäst. Informationsinsatser är mycket viktiga i sammanhanget.

Fastighetsnära källsortering är intressant och bör studeras vidare. Vi tror dock att man trots allt måste öka andelen hushållssopor som går till förbränning. Förslaget om utsortering av matavfall kommer med största sannolikhet att innebära ytterligare svårigheter för många grupper av medborgare och kan på sikt påverka inställningen till sortering av övrigt avfall.

Upphandling och kvalitet

Stadens arbete med kvalitetsssäkring är helt beroende av en fungerande upphandlingsorganisation och en sund konkurrens mellan utförarna. Arbetet med att följa upp klagomål, entreprenader och avtal har som huvudsyfte att höja kvalitén på de tjänster som efterfrågas av brukaren/kunden.

Men arbetet med kvalitetsutveckling handlar även om att utveckla nya driftsformer i nära samverkan med berörda företagargorganisationer, fastighetsägare och intresseorganisationer. Exempelvis bör detta ske när frågan om insamling av organiskt material diskuteras. Här finns det stor anledning för stadens representanter att noga lyssna på de krav och önskemål som kommer från de närmast berörda aktörerna.

Informationsutbytet mellan förvaltning och brukarna måste hela tiden utvecklas vad det gäller bestämmelser och öppettider m.m. Inte minst är det viktigt att information anpassas till de olika målgrupperna som berörs av förvaltningens insatser, men också att medborgarna snabbt kan få den basinformation som berör i stort sett alla invånare i Stockholm.

Soptaxan

Moderaterna efterlyser ett taxesystem med avgifter som motsvarar den verkliga kostnaden för de utförda tjänsterna, inte ett system baserat på straffavgifter eller andra politiskt motiverade avgifter. För de fall stadens renhållningsorganisation behöver påverka medborgarnas beteende bör förvaltningen och nämnden i första hand använda morot istället för piska, och skapa incitament för ökat inslag av enskilda initiativ istället för centrala påbud. I mån om att tydliggöra utnyttjandegraden av brännbart avfall bör man framgent studera möjligheterna till vägning av kärll och behållare.

Från våra utgångspunkter är ytterligare en taxehöjning i kombination med de rekordstora skattehöjningarna, en orättfärdig börda att lägga på hushållen. Speciellt som det finns alternativ där renhållningsnämnden inom rådande budgetramar kan lösa finansieringen av verksamheten genom att återföra fonderade medel från den centrala balanseringsfonden, som idag uppgår till mer än 30 mnkr. Pengar som också tillhör taxekollektivet efter tidigare utdebiteringar. Dessa pengar måste därför återföras verksamheten under 2005.

Majoriteten driver nu en tydlig politik som prioriterar kompostering och källsortering överordnat allt annat, medan förbränningslösningen får stryka på foten. En rad grupper har svårt för att klara krav på kompostering eller sortering och de kommer få betala ett pris för detta. Att exempelvis äldre ska tvingas få högre kostnader av den anledningen är inte acceptabelt. Staden bör istället välja en taxa som bygger på en hög servicenivå anpassad efter kundernas olika behov.

Sortering och förbränning

Dagens system med återvinningsstationer har sedan länge visat upp stora brister gällande bl.a. nedskräpning och förfulning av stadsbilden. Utöver detta är det angeläget att utveckla hanteringen så att medborgarna stimuleras att själva utföra den sortering som är nödvändig. Renhållningsnämnden har sedan tidigare till uppgift att utreda en övergång till fastighetsnära

källsortering. Detta arbete bör fortsätta i nära samverkan med fastighetsägarorganisationer och materialbolag, och det arbetet har hög prioritet.

Det är alltså av central betydelse att behovet av fler lättillgängliga återvinningscentraler så snart som möjligt kan tillgodoses. För att långsiktigt bygga upp en fungerande organisation av återvinningscentraler bör förvaltningen nu koncentrera ansträngningarna och resurser till ett mindre antal centraler. Därtill bör andra lösningar studeras närmare som t ex möjligheten för privata fastighetsägare att ta hand om vissa lämpliga avfallsfraktioner för utsortering och under kanske en begränsad tidsperiod.

Förutsättningarna för att gå snabbare fram och etablera återvinningscentraler på fler platser har dock ändrats på grund av de utdragna överklagandeprocesser som vanligtvis följer på beslut om att etablera nya återvinningscentraler. Vi tror att det är av största vikt att man så långt det är möjligt bygger in närboendes synpunkter i beslutsunderlagen. Inte minst för att säkerställa en god utnyttjandegrad av den kommunala serviceinrättning som en ÅVC faktiskt är.

Lättillgängliga återvinningscentraler bör även kompletteras med mindre och närmare lösningar. Erfarenheterna från de gröna behållarna som placerats ut i bostadsområden är dock blandade. Det är viktigt att förvaltningen fortsätter att utreda om dessa behållare verkligen är en långsiktig lösning, eller om de kan ersättas av någon form av mobila lösningar såväl enligt den modell som testats i vissa delar av innerstaden med miljöfarligt avfall men även vad det gäller andra fraktioner av grovavfall. Förpackningsinsamlingens försök med mobila ÅVS är mycket intressant och bör följas upp under 2005.

Från moderaternas sida förespråkar vi en avfallshantering med förbränning i moderna anläggningar, och ett tydligare ansvarstagande från stadens sida när det gäller sortering och hantering. Det är ett system som bättre motsvarar vad medborgarna vill ha av ett system för hantering av hushållsavfall. Brännbart avfall är en resurs som ska tas tillvara. Dagens förbränning av hushållssopor motsvarar nästan 50.000 kubikmeter olja per år. Vad effekten av eldning med en motsvarande andel av detta fossila bränsle skulle innebära för naturen i form av utsläpp kan de flesta människor föreställa sig.

Avfallspolitik och miljö

Dagens avfallspolitik saknar ett tydligt medborgarperspektiv.

Den politik som vänstermajoriteten prioriterar har en del märkliga inslag ur miljösynvinkel. Vad det gäller t ex återvinning måste man ta hänsyn till är transporter, miljöeffekter av återvinningsmetoden, energivinster mellan återvinning och nyproduktion och alternativ till den energi som återvinns via sopförbränning. Återvinning får aldrig bli ett självändamål. För vissa produkter lönar det sig både miljömässigt och ekonomiskt att bränna och därmed utvinna energi.

Storskalig kompostering eller rötning är inte det bästa sättet att ta tillvara hushållens matavfall. I flera kommuner i Sverige har försök med kompostering av matavfall och annan biomassa genomförts med bristfälliga resultat. Vid effektiv förbränning i avfallsvärmeverk destrueras alla mikroorganismer och nästan alla kemiska föroreningar samtidigt som avfallet utnyttjas som biobränsle för att ge bl a fjärrvärme. Den rödgröna majoritetens förslag om att

stimulera kompostering i flerfamiljsfastigheter kommer därmed att försämra miljön och leda till ökade kostnader för Stockholm och dess invånare.

Återvinningsfrågorna har ett tydligt regionalt perspektiv och samordningsvinsterna med andra kommuner i regionen är troligen stora. Inom Kommunförbundet Stockholms län och RAS-kommittén pågår diskussioner om återvinningslösningar på regionnivå. Vi tror att dessa diskussioner bör ges en ökad tyngd i utformningen av den framtida avfallspolitiken.

Ärende 5**Verksamhetsplan 2005**

Kalle Bern (fp)

Förslag till beslut

Renhållningsnämnden beslutar

1. att avslå förslaget till verksamhetsplan
2. att därutöver anföra:

Folkpartiet kräver ett stopp för sopsorteringshysterin. Återvinning ska aldrig vara ett självändamål. Vi motsätter oss den rödgröna majoritetens beslut om att avfallstaxan skall utformas så att den stimulerar källsortering och kompostering. För vissa avfallstyper lönar det sig både miljömässigt och ekonomiskt att bränna och därmed utvinna energi. Hit hör pappersförpackningar, wellpapp och plastförpackningar. Dessa produkter bör därför i fortsättningen kastas i den vanliga soppåsen under diskbänken. Vid förbränning av sopor i kraftvärmeverk skapas el och fjärrvärme och på så sätt behöver man inte elda lika mycket olja eller importera ”smutsig” el från kolkraftverken i Baltikum och Polen. Sopor är en energiresurs som ska tillvaratas på bästa sätt. Dagens förbränning av hushållssopor motsvarar 50.000 kubikmeter olja per år.

Storskalig kompostering eller rötning är inte det bästa sättet att ta tillvara hushållens matavfall. Kompostering har hittills mest levererat dålig lukt och en slutprodukt som ingen vill ha. I Göteborg har försök med kompostering av matavfall och annan biomassa genomförts med bristfälliga resultat. Vid effektiv förbränning i avfallsvärmeverk destrueras alla mikroorganismer och nästan alla kemiska föroreningar samtidigt som avfallet utnyttjas som biobränsle för att ge bl a fjärrvärme. Den rödgröna majoritetens förslag om att stimulera kompostering i flerfamiljsfastigheter kommer därmed att försämra miljön och leda till ökade kostnader för Stockholm och dess invånare.

Dessutom är vi starkt kritiska till införandet av 14-dagarshämtning. Förslaget kommer med största sannolikhet att leda till överfulla sopkärl som lockar till sig råttor och annan ohyra. Vi tror inte att införandet av 14-dagarshämtning kommer att stimulera källsortering och kompostering bland villahushållen. Däremot finns det risk för att avfall i brist på plats i sopkärlen slängs i naturen eller dumpas på andra allmänna utrymmen.

Folkpartiet motsätter sig också majoritetens planer på att införa fastighetsnära källsortering. Det kräver stora ombyggnationer för att få plats med de olika sorteringskärl som krävs vid utsorteringen. Att ställa sådana krav är enligt

gällande rätt möjligt när man uppför nya hus, däremot inte i det befintliga fastighetsbeståndet. Denna omständighet är också något som regeringen påpekar i propositionen ”Ett samhälle med giftfria och resurssnåla kretslopp”, där det framgår att krav på särskilda utrymmen för källsortering inne i befintliga byggnader förutsätter en lagändring.

Fastighetsnära källsortering kommer att ta mycket stora ytor i anspråk, som annars skulle kunna användas till bostadsytor. Förslaget leder också till ökade bekymmer för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Om sopnedkast i flerbostadshus, som är ett bra system för hanteringen av hushållens avfall, ersätts med ett källsorteringssystem får det till följd att personer med funktionshinder inte kan göra sig av med sitt avfall på ett korrekt sätt. Många äldre personer, rullstolsbundna, synskadade och andra med speciella förutsättningar kommer få det svårt att ta del av den planerade fastighetsnära källsorteringen.

Däremot måste stadens källsorteringssystem ge stockholmarna rimliga möjligheter att göra sig av med det farliga avfallet. Enligt en undersökning från Statistik- och Utredningskontoret (USK) har hushållen bristfälliga kunskaper om vad som är farligt avfall och var de ska göra med det. I de fall det farliga avfallet blandas med sopor som ska gå till förbränning ökar risken för utsläpp via rökgaser vilket har en negativ inverkan på miljön. Detta måste på alla tänkbara sätt minimeras.

Om miljöpolitiken ska få någon folklig uppslutning och trovärdighet, är majoritetens uppmaningar om att allt avfall ska sorteras kontraproduktivt. Genom att fokusera på sortering av det miljöfarliga avfallet förhindrar vi den likgiltighet som annars riskerar att breda ut sig. Medborgarna ska inte tvingas att diska mjölkpaket och tvätta smörpapper för att på så sätt lära sig att sortera ut det verkligt farliga avfallet.

Ärende 5

Verksamhetsplan 2005

David Winks (kd)

Ersätтарыttrande

För att minska avfallsmängderna behövs bland annat ett utökat producentansvar och att staden samarbetar med Materialbolagen för att underlätta insamlingen. När producenterna får ansvar för avfallet, ökar incitamenten att redan från början producera varor som går att demontera, återanvända och återvinna. Stadens avfallshantering ska vara inriktad på att minska avfallet, återanvända, återvinna och i sista hand energiutvinna. Avfallsupplagen måste upphöra.

Det är positivt att majoriteten i årets budget har antagit och utvecklat flera av kristdemokraternas förslag från förra årets budget. Det gäller bl a utvecklingen av biogasen samt den mobila insamlingen av farligt avfall.

Biogas

Arbetet med att utveckla biogasproduktionen är angeläget. Det finns en stor potential att öka biogasproduktionen både inom Stockholm Vatten och inom renhållningsnämndens område. Biogasen bör i första hand användas inom trafiksektorn eftersom det ger störst miljövinst. Staden har ett ansvar för att stimulera näringslivet för att skapa ett större intresse för biogas inom trafiksektorn. Därför är det positivt att staden har slutit avtal med SL för att få avsättning för biogasen och det är glädjande att flera nya biogasstationer kommer att installeras under hösten. Allt avfall från växt- och djurliv bör i möjligaste mån behandlas för att på sikt utöka Stockholms produktion av biogas. Samarbetet med Stockholm Vatten AB har hittills varit framgångsrikt när det gäller biogas. Det är angeläget att detta samarbete fortsätter att utvecklas för att öka biogasproduktionen och för att nå en effektiv användning av vårt avfall. Idag har renhållningsnämnden flera biogasbilar som hämtar avfall. Dessa är både tystare och miljövänligare. Målsättningen borde vara att alla sopbilar på sikt antingen är biogasbilar eller körs på annat miljöbränsle.

Fastighetsnära källsortering

Det bör bli enklare för människor att lämna källsorterat avfall och därför inriktningen att utveckla fastighetsnära källsortering riktig. Kostnaderna för storskalig ombyggnation av flerfamiljshus är dock enorma och därför bör det inte uteslutas att det till exempel kan byggas upp "kvarternära insamlingssystem". I all nybyggnad måste dock smarta och tekniskt utvecklade system komma till användning.

Staden bör ha som mål att successivt öka den fastighetsnära källsorteringen av hushållsavfall. Därmed kan de gröna behållarnas antal reduceras. Det är avgörande att fastighetsägarna stimuleras att medverka. I väntan på att den fastighetsnära källsorteringen införs måste förhållandena kring de nuvarande återvinningsstationerna förbättras och nedskräpningen

minska. Därmed ökar medborgarnas beredvillighet att källsortera och vi får dessutom en renare stad.

Återvinningscentraler

Återvinningscentralerna har stor betydelse för att ta hand om avfall som inte kan lämnas på annat sätt. Utbyggnadstakten av återvinningscentraler måste öka. Samtidigt måste det bli lättare för dem som inte är bilburna att lämna sitt avfall. En strategi för hur icke-bilburna ska kunna lämna sitt avfall till återvinning/återvinningscentral bör tas fram så fort som möjligt.

Övrigt

Det är viktigt att ett medvetet miljöarbete bedrivs också på förskolor och skolor. Det bör därför vara gratis för stadens förskolor och skolor att lämna sorterat avfall. Det är angeläget att källsorteringen ökar och att det skapas system för att hantera kompostering av organiskt avfall. I detta arbete är det lika viktigt att jobba med medborgarnas attityder som att utveckla effektiva tekniska lösningar. Försöksverksamheten med insamling av organiskt restaurangavfall bör fortsätta, men även privata hushåll måste på sikt få möjlighet att lämna organiskt avfall.